

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Vård- och omsorgsnämnden

INNEHÅLL

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN	4
Sammanfattning året som gått	4
Verksamhetsansvar	4
Viktiga händelser året som gått	4
Ekonomi	5
Framtiden	7
Målavstämning	6
Verksamhetsfakta	7

VÅRD- OCH OMSORGS- NÄMNDEN

Sammanfattning året som gått

Under året som gått har vi ställts inför stora utmaningar då efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser inom samtliga områden ökat kraftigt. Den tidigare stora ökningen av flyktingar och asylsökande ensamkommande har avstannat. Vår nya utmaning är hur vi ska integrera dessa nya medborgare via utbildning och arbete. Vi har flera projekt som planeras kring detta.

Inom äldreomsorgen finns ökningen såväl inom hemsjukvården/rehabiliteringen som inom vård- och omsorgsboende (SÄBO). Ett gott arbete har lagts ner för att förbereda för nya Lagen om samverkan som träde i kraft 1/1 2018.

Under året öppnades ett nytt gruppboende inom område FO. Vi planerar för ytterligare utbyggnad under de kommande åren.

Arbetet med att stärka patientsäkerheten och få ut arbetssättet i organisationen så att det bedrivs nära patienten fortgår.

Projektet med att införa ledningssystem enligt 2011:9 fortgår. Kompletterande delar är under införande som egenkontroll mm.

Det har på flera sätt varit ett turbulent år. Inom IFA har vi omorganiserat och tagit nya tag för att bygga en bättre kvalitet i verksamheten. Men vi har också under året haft ett ökande underskott. I organisationen finns en stor vilja att arbeta med och åstadkomma förbättringar som leder till en än mer kostnadseffektiv verksamhet.

Verksamhetsansvar

UPPDRAG

Vård- och omsorgsnämndens uppgift är att fullgöra kommunens ansvar inom socialtjänst rörande individ- och familjeomsorg samt äldre- och handikappomsorg enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och föräldrabalken (FB). Nämnden svarar också för vissa delar av psykiatrin, som boende och sysselsättning samt ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Till nämndens uppgift ingår även psykiskt och socialt omhändertagande vid stora olyckor och katastrofer (POSOM).

ORGANISATION

Vård- och omsorg ska ge vård, omsorg och service med rätt kvalitet och ett gott och respektfullt bemötande åt kommuninvånare som av olika skäl inte själva klarar av sin vardagssituation. Verksamheten ska vara resultatorienterad och utvecklingen ska ligga i framkant. Vård och omsorg verkställer nämndens uppdrag och är organiserad i sex verksamhetsområden:

- Administrativt stöd (ADMS)
- Individ, familj, arbete och integration (IFA) Myndighet
- Individ, familj, arbete och integration (IFA) Öppenvård
- Omsorg om funktionshindrade (FO)
- Omsorg om äldre hemtjänst/hemsjukvård (ÅO HHRS)
- Omsorg om äldre särskilt boende (ÅO Säbo)

Vård- och omsorgsnämndens verksamheter utförs av såväl privata vårdföretag som i Vård och omsorgs egen regi. Vård och omsorg har nämndens uppdrag att sluta avtal med de företag som nämnden upphandlat genom Lagen om offentlig upphandling, LOU eller godkänt genom lagen om valfrihetssystem LOV.

Viktiga händelser året som gått

- Stora svårigheter finns att rekrytera behörig personal till tjänster och framförallt till vikaariat. Det har även varit svårt att rekrytera chefer.
- Äldreomsorgens boenden arbetar med att öka kvaliteten genom digitalisering. Tre verksamheter arbetar med trygghetskamrator. Digitala larm, gps, nyckelfria läs och digitalt aktivitetsmaterial finns.
- Ett ESF-finansierat projekt om digitalisering har startats under hösten.
- Serviceinsatser inom hemtjänsten utförs under året i större utsträckning av LOV företag.
- Insatsen Trygg Hemgång inom hemtjänst/hemsjukvård börjar verkställas under hösten.
- Omfattande arbetet med utskrivningsprocessen från slutenvården inom hemtjänst/hemsjukvård.
- IFA har under året genomgått en omorganisation där verksamhetsområdet har delats på två områden, myndighet respektive öppenvård.
- Fortsatta utbildningsinsatser i ett gemensamt projekt mellan VoO och BoU där tidsbe-gränsat anställda medarbetare utbildar sig till undersköterskor.

- En ny gruppboendestad har öppnats där 6 personer kunnat flytta in.
- Alla verksamheter på Fo har implementerat ett enkätverktyg och enkäter har genomförts. Resultatet ska analyseras och användas som underlag för att utveckla verksamheterna.
- Temavecka rörande anhörigstöd har genomförts som riktade sig både till allmänheten och kommunanställda. Utöver det har verksamheten regelbunda anhörigdagar.
- Rätten till heltid startades upp som pilotprojekt på FO.
- Som ett led i integrationsarbetet har Nämnden via Arbetsmarknadsenheten sökt medel från ESF till ett projekt "Gröna gången" och har beviljats 21 Mkr och startat under året.
- Avveckling av Integrationsenhetens HVB samt stödboende har genomförts under året.

Ekonomi

RESULTATRÄKNING OCH EKONOMISK ANALYS

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Externa intäkter	123 632	74 650	86 676	12 026
Interna intäkter	40 785	1 075	5 631	4 556
Summa intäkter	164 417	75 725	92 307	16 582
Köp av verksamhet, bidrag	93 486	69 370	80 134	-10 764
Personalkostnader	444 806	445 883	486 304	-40 420
Övriga kostnader	33 363	37 928	44 544	-6 616
Interna kostnader	100 125	65 164	70 181	-5 016
Summa kostnader	671 780	618 346	681 163	-62 817
Resultat	507 362	542 621	588 856	-46 235

Nettoresultatet visar ett underskott på 46,2 Mkr mot budget. Det är en något högre utveckling än fram till delårsbokslutet (-25,6 Mkr jan-aug) och visar på ett fortsatt mycket utmanande ekonomiskt läge. Ett antal besparingsåtgärder har initierats under året vilket har resulterat i vissa besparingar men inte i den utsträckning som hade behövs för att nå ett nollresultat. Intäkterna ligger på en högre nivå än i budget pga satsningar på beredskapsarbetare vilket genererar ökade statsbidrag. Beredskapsarbetaresatsningen ihop med ersättningar till familjehem och en riktad ersättning för sommararbetare bidrar delvis till de höga personalkostnader jämfört mot budget. Köp av verksamhet är underbudgeterat utifrån dom HVB-placeingar vi hade vid ingången av året. Övriga kostnader inkluderar

konsultkostnader där vi under året har legat högt, något vi vid årets slut har kommit tillrätta med.

DRIFTREDOVISNING

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budgetavvikelse
Förvaltningsögr vht	12 320	21 145	25 496	-4 351
Individ, familj, arbete	96 881	97 465	134 128	-36 663
Omsorg om funktionshindrade	94 403	111 067	108 595	2 472
Omsorg om äldre	303 757	312 944	320 635	-7 691
Summa	507 362	542 621	588 855	-46 235

Förvaltningsövergripande verksamhet

Högre personal kostnader för administrativa enheten pga hög omsättning av vikarier i personalpoolen och ett utköp av personal.

Individ, familj och arbete Myndighet

Underskottet beror på påtagligt underbudgeterade placeringskostnader för barn och ungdom samt höga konsultkostnader.

Även **Individ familj och arbete Öppenvård** redovisar ett underskott som till största delen beror på en felbudgetering inom integrationsenheten samt minskade intäkter från migrationsverket.

Utvecklingen är i linje med delårsbokslutet.

Omsorg om Funktionshindrade

Redovisar ett överskott pga av lägre kostnader än beräknat för de nyöppnade gruppboendet. Ej tillsatta vikariat och vakanser samt en rektroaktiv intäkt ifrån försäkringskassan. Inga viteskostnader har fallit ut så de avsatta medlen för viten finns kvar. Detta har gett en något bättre utveckling än den vi hade i delårsbokslutet.

Äldreomsorgen

Redovisar ett underskott pga en låg budgetering i förhållande till verksamheten vid övertagandet av särskilda boendet Bryggeriet. Det har även varit utmaningar med vikariebesättning under sommaren vilket givit något högre personalkostnader då ökade ersättningar har använts för att attrahera personal. Kostnaden för medicinskt utskrivningsklara har minskat under året och landar 1,6 Mkr jämfört med föregående års 1,9 Mkr. 5 Mkr i ram täcks av stimulansmedel för ökad bemanning tom 2018. Detta kommer troligen inte att fortsätta under 2019. Antalet utförda timmar inom hemtjänsten minskade under 2018 i relation till året innan med ca 5000 timmar. Trenden under hösten är dock att antalet utförda timmar åter ökar.

Avvikelsen från delårsbokslutet har kunnat reduceras med hjälp av vakanser och tillfälligt minskad volym.

INVESTERINGAR

Tkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget-avvikelse
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	2 574	1 000	1 298	-298
Summa	2 574	1 000	1 298	-298

Under året har investeringar i fastigheten för byggnation av den nya receptionen gjorts. Ett nytt gruppboende har öppnats och inom särskilt boende har investeringar påbörjats för utbyte av madrasser och sängar utifrån nytt avtal.

Målvastämning

Nämndens resultatutvärdering av sina mål och aktiviteter som skall bidra till att uppnå fullmäktiges mål. Måluppfyllelsen bedöms utifrån indikatorer som samtliga redovisas i bilagan Indikatorsammanställning.

- Målet är helt uppfyllt
 Målet är delvis uppfyllt
 Målet är inte uppfyllt
 Mätindikator saknas
 Ingen mätning
 Inget mål satt

PERSPEKTIV HÅLLBART SAMHÄLLE

MÅL: VÄXANDE SALA

✘

MÅL: ENLÅNGSIKTIG HÅLLBAR SOCIAL UTVECKLING

Medborgare med beslut om insatser från VoO ska erbjudas verkställighet omgående och antalet personer som enligt Socialstyrelsens definition är bostadslösa ska vara 0%.

○

MÅL: EN LÅNGSIKTIG MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR UTVECKLING

Vård- och omsorgsnämnden ska aktivt verka för att minska miljöbelastningen inom områdena; tjänsteresor, avfallshantering och inköp.

▮

KOMMENTAR: Vård och omsorg har inte boendeplatser till alla brukare som får beslut. Detta gäller samtliga verksamheter. Det innebär att verkställigheten i flera fall närmar sig gränsen för när viten kommer att tas ut. Situationen med generell bostadsbrist och brister i bostäder med tillgänglighet (hiss eller bottenplan) i Sala försvårar arbetet med att möjliggöra kvarboende. Samtliga verksamheter källsorterar.

PERSPEKTIV MEDBORGARE

MÅL: NÖJDA MEDBORGARE OCH BRUKARE

I Sala ska kundnöjdheten enligt KKIK vara bland det 25 % högsta i landet (grönt) och vi ska öka våra kunskaper om brukarnas upplevelser av insatserna.

▮

MÅL: GOD SERVICE AV HÖG KVALITET

Alla insatser ska vara säkra och av god kvalitet. Detta säkerställs genom systematiskt

▮

kvalitetsarbete, rättssäker myndighetsutövning och egenkontroll.

MÅL: PÅVERKAN OCH INFLYTANDE FÖR KOMMUNENS MEDBORGARE

Insatserna ska alltid utformas tillsammans med den enskilde. Det ska finnas tydlig och lättillgänglig information om verksamheten.

▮

KOMMENTAR: Alla verksamheter arbetar aktivt med att analysera sina brukarundersökningar. Brukarenkäter i egen regi har genomförts på dagligverksamhet, bostäderna med särskild service och myndighetsutövningen gentemot äldre och funktionshindrade. För att nå målen om att höra till de 25 % av kommunerna med bäst resultat pågår förbättringsprojekt och aktivt arbete med brukarforum. Brukare deltar vid upprättande av genomförandeplaner. Arbetet med att bli tydlig i information och tillgänglighet pågår på olika sätt i verksamheterna bl a genom telefontider, informationsmaterial och alternativ kompletterande kommunikation. Utökad receptionstelefon samt öppetid, för att tillgodose medborgarnas tillgänglighet.

PERSPEKTIV MEDARBETARE

MÅL: TRYGG, SÄKER OCH UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ

Vård och omsorg ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats.

○

MÅL: DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE FÖR MEDARBETARNA

Medarbetarna ska tillsammans med cheferna verka för att verksamheten utvecklas och effektiviseras i syfte att skapa bästa möjliga nytta för den enskilde brukaren. Facklig samverkan ska ske i alla verksamheter.

▮

MÅL: TYDLIGT OCH BRA LEDARSKAP

Chefsuppdragen ska vara tydliga och avgränsade.

▮

KOMMENTAR: Sjukfrånvaron har minskat under hösten och följer de nationella siffrorna för området. Vid korttidsfrånvaron (dag 1-60) är besvaren främst medicinska (förkylningar, huvudvärk och maginfluensa) och vid den längre frånvaron ökar de psykosociala orsakerna men huvuddelen av frånvaron är fortfarande relaterad till medicinska orsaker och besvär från rörelse- och stödjeapparat. Många enheter arbetar för att hitta flexibla sätt att schemalägga för att medarbetarna ska kunna påverka sin arbetstid så mycket som möjligt. Samtliga enheter arbetar enligt avtalet FAS 05.

Framtiden

- Fortsatt stora svårigheter att rekrytera de flesta personalkategorier. Satsningen på utbildning av vikarier utan formell utbildning behöver fortsätta.
- Situationen med brist på boendeplatser och personal kan leda till vitesförelägganden.
- Behovet av hemtjänstinsatser förväntas öka.
- Arbetet med implementering av rätten till heltid på VOO fortsätter.
- Inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen kommer projekt med arbetssätt BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) att intensifieras.
- Lagen om samverkan som i praktiken infördes i Västmanland i november kommer fortsatt att ställa krav på förbättringar i samverkan mellan kommunen och regionen och särskilt primärvården.
- Samverkansarbete med regionen om den nya lagen om samverkan inför utskrivning från slutenvården fortsätter. De nya reglerna kommer att ställa krav på en snabbare utskrivningsprocess från sjukhus och att vi kan ta emot snabbare.
- Rekrytering för att säkerställa patientsäkerhet, kvalitetsutveckling samt projektanställning för att arbeta med psykisk ohälsa.
- IFA Myndighet kommer att prioritera arbetet med att säkerställa nuvarande och framtida personalförsörjning. Även kompetensutveckling kommer att prioriteras, både på en individbaserad och en organisationsbaserad nivå
- IFA öppenvård kommer att fortsätta arbetet med att utveckla verksamheterna för att på bästa sätt möta medborgarnas behov. Området kommer att arbeta med att på bästa vis använda sig av de resurser som finns och utbyta erfarenheter samt kunskap mellan enheterna.
- Sala stödboende avvecklas och stängs den 31/12 2018, ungdomarna kommer att få ett prövat behov och erbjudas andra individuella insatser. Kostnader för medarbetare under uppsägningstiden kommer att finnas tom maj 2019.
- Öppnande av ny reception och besöksrum ger en bättre säkerhet vid klientbesök.
- Införa nya uppdraget resursenheten. Samordna vikariebehov och se över arbetsplatspraktik studenter.

Verksamhetsfakta

Antal	2016	2017	2018
– årsarbetare	758	857	846
– särskilda boendeplatser SoL för äldre	281	281	281
– korttidsboendedygn SoL	6 180	6311	7023
– personer med hemtjänstinsatser egen/extern regi	465/102	542/92	564/354
– beslut bostad vuxna LSS	78	89	87
– personer med insatsen personlig assistans LSS/SFB	4/33	7/28	5/25
– personer med insatsen daglig verksamhet LSS	95	98	105
– beslut elevhemsboende i annan kommun LSS	4	3	4
– beslut boendestöd socialpsykiatri (insatser)	88	60	43
– antal unika biståndsmottagare med försörjningsstöd	504	494	423
– vuxna placerade på institution med stöd av SOL/LVM	13	22	25
– deltagare i arbetsmarknadsinsatser	324	337	350
– ungdomar i feriearbete	220	275	310
– mottagna flyktingar	219	219	150

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN**

ANTAGEN § X | XXXX-XX-XX | DIARIENUMMER 2018/170
SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

